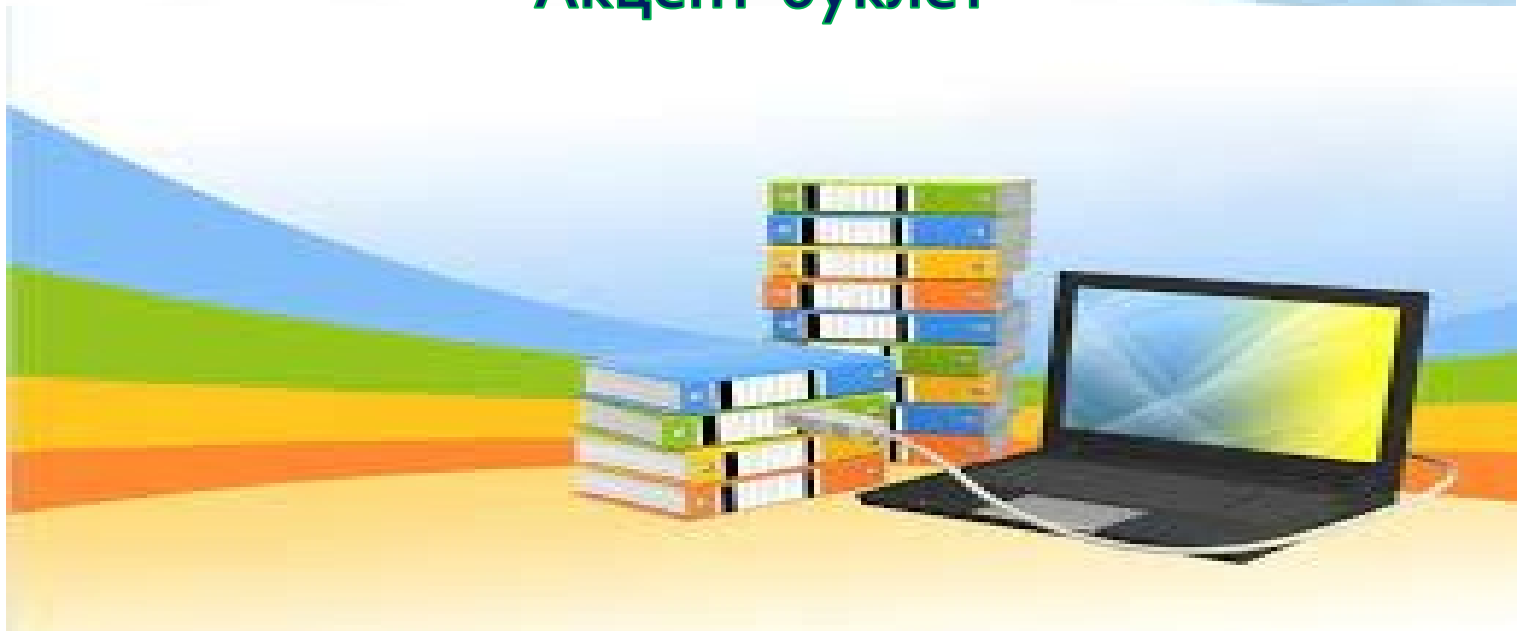

Словник у смартфоні: онлайн-словники

Акцент-буклет

До Десятиріччя української мови

УДК 016: 81.161.2(038):004

С 48

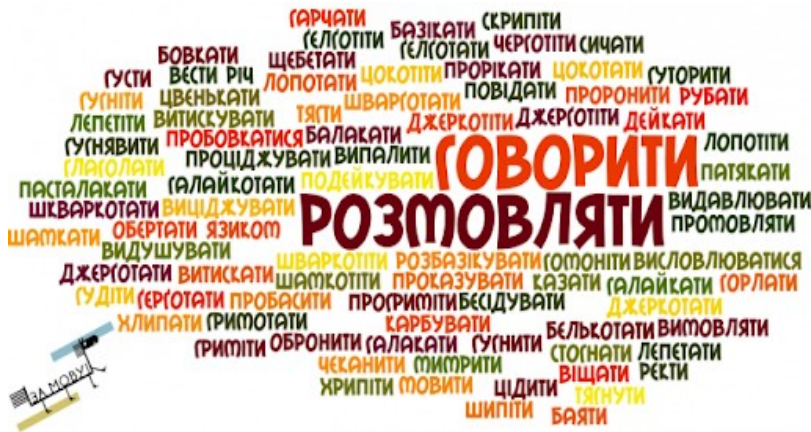
**Словник у смартфоні: онлайн-словники [Текст]:
акцент-буклет / укладач М.Б. Золотарева; КЗК «Міська бібліотека
для дорослих» КМР.- Кривий Ріг, 2021.- 8 с.**

Словники – масовий жанр лінгвістичної літератури – посідають чільне місце у нормалізаційних процесах, опосередковано відображаючи загальний рівень культури соціуму. Словники виходять за межі власне мовознавчого або іншого вузькофахового призначення. Їм належить важлива роль у розвитку національної духовної культури як цінним джерелам інформації і засобам підвищення комунікативної культури носіїв мови.

Пропонуємо Вашій увазі акцент-буклет «Словник у смартфоні: онлайн-словники» на безкоштовних інтернет-ресурсах .

Робота зі словниками формує лексикографічну компетенцію, сприяє досконалому оволодінню мовою. Ресурс корисний для підготовки до контрольних робіт, диктантів та іспитів. Посібник стане у нагоді і для студентів, і учнів середніх шкіл, і фахівців, що працюють у відповідних напрямках.

*Не бійтесь заглядати у словник:
це пишаний яр, а не сумне провалля;
Збирайте, як розумний садівник,
Достиглий овоч у Грінченка й Даля...*
М. Рильський

Нація починається з мови, адже мова – ДНК нації, тому кожному з нас, в незалежності від віку, статі й професії, варто цінувати й плекати, збагачувати й розвивати рідну мову.

Володіння словом здавна вважалося високим мистецтвом. Кожна людина бере участь у великому та безперервному процесі народження слова, вкладаючи в нього силу свого духу. Свіжою думкою, несподіваним образом мовець засвідчує рівень своєї культури. Ключ до мовних скарбів - у фантастичній лексичній щедрості соковитої та барвистої української мови — у словнику.

Сучасна лексикографія пропонує багато видів словників, які успішно використовуються в тій чи іншій галузі людської діяльності, серед них — тлумачні, словотворчі, морфемні, етимологічні, орфографічні та інші. Одні розкривають походження та значення слів, відзначають звукові зміни, яких зазнало слово, інші інформують про правильну вимову або вказують на особливості творення слова. Об'єднує словники одне — їм належить важлива роль у розвитку національної духовної культури.

Сьогодні ми маємо можливість використовувати онлайн-словники української мови.

ТОП-20 сайтів для вивчення української мови - нубіп України
<https://nubip.edu.ua> > node

Якщо ви маєте бажання удосконалити знання з української мови, навчитись грамотно й цікаво писати тексти, перевірити свої вміння, збагатити словниковий запас, розширити власні мовні горизонти – почніть прямо зараз! Не варто шукати кращого моменту чи можливості удосконалити себе. На щастя, сьогодні можна здобувати знання, навіть залишаючись вдома, лише використовуючи дистанційну форму навчання і ресурси мережі Інтернет.

Пропонуємо вам добірку ресурсів, які допоможуть покращити знання української мови:

Лінгвістичний портал «Мова.info» <http://www.mova.info/>

На порталі серед іншого пропонують правила правопису і добірки словників. Наприклад, відкритий словник новітніх термінів.

Офіційний сайт української мови <http://ukrainskamova.com/>

На сайті є правила правопису, пунктуації, правильних наголосів, а також словник синонімів.

У розділі «Антисуржик» можна дізнатися, чи вдасться вийти на «слідуючій остановці» та «захлопнути двері».

Словник скорочень української мови <http://abbrs.info/>

Словопедія(українські словники) <http://slovopedia.org.ua/>

Словник синонімів онлайн <https://languagetool.org/uk/>

Платформа, на якій розміщений офіційний словник синонімів української мови. За допомогою цього сайту ви зможете не тільки уникнути повторів й тавтологій в тексті, а й збагатити свій лексичний запас.

Пишемо та говоримо українською без помилок: онлайн
...<https://naurok.com.ua> > post

Добірка інтернет-ресурсів, використання яких дозволить швидко знайти потрібну інформацію (власне українські відповідники запозиченим словам, лексикографічні відомості, тлумачення тощо) або перевірити текст на наявність лексичних, граматичних та пунктуаційних помилок.

Будь-яка мова, в тому числі українська, не статична: певні слова зникають, інші – додаються. На її формування широко впливають запозичені слова (русизми, англіцизми тощо) та сленг. Тому знання мови потребує постійного вдосконалення та перевірки на відповідність стандартам. Пропонуємо добірку зручних ресурсів, які допоможуть перевірити текст на наявність помилок та дозволять опанувати нюанси української мови.

Автоматична перевірка граматики, синтаксису та пунктуації

LanguageTool – зручний онлайн-ресурс для перевірки граматики та пунктуації текстів українською та ще 27 мовами, серед яких японська, китайська, перська, російська, англійська тощо.

«Мова-ДНК нації», Onlinecorrector та «Російсько-українські словники» -

перевагою саме цього ресурсу є ширші функціональні можливості (працює з 20 мовами) та наявність мобільної версії, при активізації якої, текст перевіряється автоматично.

Український відповідник англіцизмів

«Словотвір» – це майданчик для пошуку, обговорення та відбору влучних відповідників до запозичених слів з англійської.

З використанням цього ресурсу можна не тільки знайти влучний український аналог з синонімами до англіцизмів, але і взяти участь в обговоренні нових суто українських відповідників. Наразі словник пропонує власне українські визначення до понад 3 тис. запозичених слів.

Відмінювання, синоніми, значення слів

«Словники України on-line» – сайт, який містить лексикографічну інформацію про слова української мови.

Також подібний за функціоналом та інформативністю є ресурс **«Всесвітній словник української мови»**.

Питомі стилістичні відповідники українською мовою з російської

Stalivrazy – російсько-український словник сталих виразів. Скориставшись рядком пошуку, можна віднайти перелік сталих виразів з використанням певного слова та їх суто українські відповідники. Наразі на сайті міститься 6208 словникових статей.

З аналогічною метою радимо використовувати **«Російсько-український словник. Труднощі перекладу»**.

Академічний тлумачний словник

«Словник української мови», або СУМ-11, – перший у історії тлумачний словник української мови. Він був укладений ще у 1970-1980 роках. І саме він взятий за основу при укладанні більш сучасних словників з трактування змісту слів української мови.

Словник скорочень української мови

Словник скорочень української мови – найбільш повний словник такого типу. Він є єдиним словником, який містить нові та сучасні скорочення.

Як вдосконалити мовлення

«Лайфхаки українською» – це телевізійний проект, на меті якого є популяризація української мови та загальнодержавне підвищення грамотності.

Кожний випуск присвячений певній темі. Правила мовлення пояснюються на прикладах життєвих ситуацій, що максимально унаочнює їх.

З метою швидкого ознайомлення з ключовими моментами правопису, можна скористатися онлайн-конспектами **«Лайфхак української мови»** від проекту Ed-Era. «Лайфхак українською» з Дмитром Коркіним.

Офіційний сайт української мови: правопис, все про мову, корисні матеріали, культура

Офіційний сайт української мови – цей сайт справжня скарбничка для учнів, вчителів, мовознавців чи тих, хто тільки починає вивчати українську, чи знайомитися з культурою нашої країни. Ресурс корисний для підготовки до контрольних робіт, диктантів та іспитів. А також буде незамінним помічником при підготовці до ЗНО.

На цьому ресурсі міститься безліч корисних матеріалів:

- всі правила (3 варіанти правопису, включаючи довоєнний);
- про мову (зміст державної символіки, історія мови, наявні діалекти тощо);
- корисне (підручники, презентації, відеоуроки, словник синонімів, онлайн перевірка орфографії);
- блоги (корисні статті для вчителів, учнів та батьків);
- культура (велика добірка щедрівок, колядок та веснянок).

10 корисних словників української мови

[Http://slovokalinove.blogspot.com](http://slovokalinove.blogspot.com) > ...

1. Український тлумачний словник на сайті **Br.com.ua**: <http://language.br.com.ua/>

2. На цьому ж сайті можна скористатися й **Українським економічним тлумачним словником: <http://economic.br.com.ua/>**

3. Український лінгвістичний портал пропонує **«Словники України» on-line: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>**

Словник має три закладки: Словозміна, Синонімія, Фразеологія. За допомогою цього словника можна не тільки дізнатися як правильно пишеться слово в одному з семи відмінків в однині й множині, але й знайти його синоніми та переглянути приклади вживання.

4. Словник української мови: **Академічний тлумачний словник (1970 – 1980) в 11 томах. <http://sum.in.ua/>**

Одинадцятитомний «Словник української мови» (або СУМ-11), що його було видано у 1970 – 1980 роках, став першим в історії тлумачним словником української мови. На ньому базуються чи не всі сучасні українські тлумачні словники, зокрема «Великий тлумачний словник сучасної української мови» та оновлений «Словник української мови у 20 томах», публікацію якого розпочала АН України у 2010 році. Словник укладено великим колективом науковців за україномовною літературою від часів Котляревського до 1980 року. Після більшості тлумачень у словнику наведено справжні випадки вживання слова, що ілюструють його значення.

5. **Етимологічний словник української мови http://litopys.org.ua/djvu/etymolog_slovnyk.htm**

У словнику подається етимологія і характеризується стан етимологічної розробки всіх зафіксованих у XIX-XX ст. слів української літературної мови та діалектів, за винятком найрегулярніше утворюваних похідних форм, пов'язаних із наведеними в словнику, і застарілих або вузькофахових термінів іншомовного походження. Розглядаються також етноніми і власні імена людей, поширені в Україні.

6. **Slovnyk.net.**

<http://www.lingvo.ua/uk/Search/uk-uk?searchMode=Interpretations&fromSlovnyk=1>

Великий тлумачний словник сучасної української мови і ще понад 50 безкоштовних словників. Додавайте свої слова та приклади перекладів. Обговорюйте варіанти перекладів та складності вивчення мов. Переглядайте сучасні приклади вживання слів та словосполучень в унікальній базі перекладів в реченнях з художньої та технічної літератури, законодавчих та юридичних документів, Інтернет-сайтів.

7. **Академічний тлумачний словник української мови на Лінгвістичному порталі [mova.info](http://www.mova.info)**

<http://www.mova.info/Page.aspx?l1=62>

Академічний тлумачний словник української мови «Словник української мови в одинадцяти томах» містить понад 134 тисячі словникових статей та становить перший в історії української мови словник тлумачного типу. На ньому базуються чи не всі сучасні тлумачні словники української мови. У словнику представлено активну лексику української літературної мови, терміни, номенклатурні та складноскорочені слова, слова історичного фонду, що свого часу належали до широкоживаних, найбільш відомі у вжитку слова, пов'язані з релігійними та філософськими поняттями, найуживаніші архаїзми та лексичні діалектизми.

8. Словник іншомовних слів <http://www.jnsm.com.ua/ures/book/index.shtml>

9. Словники на сайті Словопедія

<http://slovopedia.org.ua/>

Пропонуємо вам українські тлумачні словники на сайті Словопедія. З цими онлайн-словниками ви завжди зможете знайти точне тлумачення того чи іншого слова, електронні словники дозволять вам стати більш обізнаним, причому безкоштовно. Окрім того словники слів допоможуть вам орієнтуватися в філософії, бухгалтерії та інших дисциплінах.

Словники он-лайн: орфографічний, тлумачний, синонімів

<http://www.rozum.org.ua>

Шукати: Словник іншомовних слів; Антисуржик; Словник «українського» суржика; Орфографічний словник української мови; Словник синонімів української мови; Словник синонімів [Полюга Л.]; Словник фразеологічних синонімів; Неправильно - правильно [Волощак М.].

Словники онлайн - Вивчаємо українську - Google Sites

[https://sites.google.com > site](https://sites.google.com/site)

Словники онлайн: Академічний тлумачний словник (1970—1980); Словопедія; Словник іншомовних слів; Антисуржик; Словник «українського» суржика; Орфографічний словник української мови; Словник синонімів української мови; Словник синонімів [Полюга Л.]; Словник фразеологічних синонімів; Неправильно - правильно [Волощак М.]; Словник фразеологічних синонімів.

Академічний тлумачний словник української мови

<http://sum.in.ua>

Онлайнова версія академічного тлумачного «Словника української мови» в 11 томах (1970–1980).

**Тлумачний словник
української мови
Бориса Грінченка**

Головна сторінка Словника української мови за редакцією ... <http://hrinchenko.com>

Онлайн версія словника української мови за редакцією

Бориса Грінченка, що містить тлумачення понад 60 тисяч слів.

Словник української мови за редакцією Б.Д. Грінченка являє собою цінну лексикографічну пам'ятку. Цей двомовний — українсько-російський — словник (у своїй основі перекладного типу) має до 68 тисяч реєстрових слів і є першим в українській лексикографії великим зібранням лексичних фондів української мови з перекладом включених до нього слів на російську мову (значно рідше — з тлумаченням значення слова російською мовою) і здебільшого з відповідним українським ілюстративним текстом до кожного з поданих значень слова. В реєстрі словника представлена лексика як літературної мови XIX ст. і фольклору, так і більшості українських діалектів. Словник досить широко подає українську фразеологію, часто з поясненням її походження.

СЛОВНИК - тлумачний словник української мови ...

<https://slovnyk.ua>

СЛОВНИК.ua містить тлумачний словник української мови - понад 130 000 тлумачень із СУМ та понад 21 000 тлумачень, доданих командою та користувачами СЛОВНИК.ua. Словоформи (орфографічний словник української мови) для більше ніж 260 000 слів. Сервіс звертання містить понад 2600 імен та по батькові. Сервіс транслітерації містить офіційну "паспортну" (КМУ 2010) транслітерацію онлайн. СЛОВНИК.ua містить Помічника, який допоможе вам уникнути суржику та підкаже правильне слово. База "антисуржика" містить понад 700 слів та виразів. Також на сайті розміщено зручний новий правопис Української мови 2019 онлайн з пошуком.

Словник української мови - УКРЛІТ.ORG

<http://ukrlit.org> › slovnyk

Тлумачний он-лайн словник української мови «УКРЛІТ.ORG», об'єднує слова та словосполучення з різних словників.

Словник УКРЛІТ.ORG побудовано за принципом єдиної перехресної електронної бази слів та словосполучень в українській мові та словникових статей до них за різними словниками. Такий принцип дозволяє окремо виводити опис до слова по одному словнику, окремо по всіх словниках. Крім того це дає можливість сформувати сукупну динамічну базу слів та словосполучень за різними словниками.

Кожна словникова стаття супроводжується вихідними даними: словник, том, сторінка. Це забезпечує належний академічний рівень і дозволяє користуватись словником у наукових колах.

Словник має кількарівневу систему навігації (словник, дві літери, близькі слова) та пошук з інтегрованою системою автоматичної підказки на 15 слів.

Граматичний словник української мови - MOVA.info

<http://www.mova.info> › grmasl

Електронний граматичний словник української літературної мови (словозміна). Словник розробили співробітники відділу структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови НАН України та лабораторії комп'ютерної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Проект здійснено за друкованим виданням:

Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140 000 тис. слів / В.І. Критська, Т.І. Недозим, Л.В. Орлова, Т.К. Пуздирева, Ю.В. Романюк; відп. ред. Н.Ф.Клименко. – Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2011. – 760 с.

Словник Української мови - онлайн

<https://dul.in.ua>

Як правильно українською мовою пишуться та вживаються слова.

Тлумачний словник старовинних слів і виразів Української мови.

Орфографічний словник української мови онлайн

<https://559.slovaronline.com>

Словник синонімів Офіційний сайт Української мови

<https://ukrainskamova.com> › s...

Словник синонімів онлайн <https://synonymy.info>

Словник синонімів української мови - це лексикографічний довідник, що дає змогу підшукувати синоніми слів та приклади застосування синонімів.

Практичний словник синонімів української мови <http://kropivnitsky.maup.com.ua> › assets › files › pr...

«Практичний словник синонімів української мови» (автор: С. Караванський)— це лексикографічний довідник, що дає змогу підшукувати синоніми слів.

Словопедія: Словники <http://slovopedia.org.ua>

З нашими онлайн словниками ви завжди будете знати точне тлумачення того чи іншого слова.

Сучасний електронний словник української мови <https://www.m-translate.com.ua> › ...

Портативний електронний словник з функцією миттєвого перекладу знайде значення будь-якої мови. Автоматично розпізнає напрямок перекладу та мову. Електронний словник працює з будь-яких пристроїв.

